

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

O

Biemans, J.

Publication date

2009

Document Version

Final published version

Published in

Letters: een verzameling columns

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Biemans, J. (2009). O. In G. Unger, & J. Biemans (Eds.), *Letters: een verzameling columns* Koninklijke Bibliotheek. <http://www.kb.nl/galerie/letters/o-mss/index.html>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

O

Deze tekst begint met een letter waarin een historie wordt uitgebeeld, een zogenaamde gehistorieerde initiaal, in dit geval een O: **OMnes scientes** [eigenlijk: sitientes] venite ad aquas...; 'Allen die weten [eigenlijk: dorst hebben] kom naar de wateren'. Dit begin van hoofdstuk 55 van Jesaja's Visioenen is een van de teksten in het Latijnse brevier, een liturgisch boek waarin elke priester dagelijks moet lezen. Deze passage wordt gelezen op 6 januari, het feest van de epifanie of openbaring van Christus aan de wereld, beter bekend als het feest van Driekoningen. De vorsten noch de Wijzen uit het Oosten worden door Jesaja genoemd, maar de tekst past goed bij Driekoningen en de geschilderde voorstelling bij de initiaal illustreert het verband tussen tekst en dag.

Over de initiaal valt weinig te zeggen, een O is een O. Dit is een blauwe O, opgehoogd met motiefjes in wit en geplaatst op een rechthoekig, bijna vierkant roze veld in een gouden kader. Boven de veldinitiaal zwaait een engel een wierookvat (een heilig, geurig rookoffer), in de ondermarge bewaakt een knaap de paarden van de koningen. De kunstenaar heeft gespeeld met de ruimten. De twee koningen in de initiaal, die al binnen de wereld van de voorstelling zijn, gaan geheel op in de ontmoeting met het Christuskind en Zijn Moeder. De koning links van de letter daarentegen staat letterlijk en figuurlijk nog in onze wereld (een deel van zijn tuniek steekt uit in de marge van deze bladzijde). Deze koning kijkt naar ons, de lezers van dit brevier!

Jos Biemans

- Hs. 76 J 18, fol. 36v, Breviarium, Kamerijk, ca. 1275-1300 (bladmaat: 205 x 135 mm).

■ Zie ook:

[andere letters uit de tweewekelijkse column](#)

↶ Home

↶ Webexposities

↶ Letters

○

Koninklijke Bibliotheek - *Nationale bibliotheek van Nederland*